

Koroptve rodu *Arborophila*

Chtěl bych představit a u nás skoro neznámou skupinu asijských lesních koroptví rodu *Arborophila*. Rod *Arborophila* tvoří velmi zajímavé koroptve, které žijí na asijském kontinentu. Dělí se na dvacet druhů a čtyřicet poddruhů. Některé z nich stojí již na pokraji vyhynutí. Většina však má poměrně stabilní populaci, tu nicméně ohrožuje lov a ztráta přirozených lokalit v důsledku těžby dřeva a rozšiřující se zemědělské výroby.

- 1. Hainan Partridge
(*Arborophila ardens*)
koroptev hainanská
- 2. White-cheeked Partridge
(*Arborophila atrogularis*)
koroptev bělolící
- 3. Bar-backed Partridge
(*Arborophila brunneopectus*)
koroptev pruhokřídla
- 4. Chestnut-headed Partridge
(*Arborophila cambodiana*)
koroptev rezavohlavá
- 5. Malaysian Partridge
(*Arborophila campbelli*)
koroptev malajská
- 6. Taiwan Partridge
(*Arborophila crudigularis*)
koroptev tachjwanská
- 7. Orange-necked Partridge
(*Arborophila davidi*)
koroptev Davidova
- 8. White-necklaced Partridge
(*Arborophila gingica*)
koroptev límcová
- 9. Red-breasted Partridge
(*Arborophila hyperythra*)
koroptev bornejská
- 10. Chestnut-necklaced Partridge
(*Arborophila charltonii*)
koroptev malajská
- 11. Scaly-breasted Partridge
(*Arborophila chloropus*)
koroptev zelenonohá
- 12. Chestnut-bellied Partridge
(*Arborophila javanica*)
koroptev jávská
- 13. Chestnut-breasted Partridge
(*Arborophila mandellii*)
koroptev kaštanovoprsá
- 14. Annam Hill-partridge
(*Arborophila merlini*)
koroptev žlutonohá
- 15. White-faced Hill-partridge
(*Arborophila orientalis*)
koroptev běločelá
- 16. Red-billed Partridge
(*Arborophila rubrirostris*)
koroptev červenozobá
- 17. Sichuan Partridge
(*Arborophila rufipectus*)
koroptev hnědoprsá
- 18. Rufous-throated Partridge
(*Arborophila rufogularis*)
koroptev oranžovohrdlá
- 19. Grey-breasted Hill-partridge
(*Arborophila sumatrana*)
koroptev sumatranská
- 20. Hill Partridge
(*Arborophila torqueola*)
koroptev rudohlavá

V evropských chovech se setkáme pouze se zlomkem druhů z tohoto výčtu. Jedná se o koroptev pruhokřídla, koroptev límcovou, koroptev jávskou, koroptev běločelou, koroptev sumaterskou a koroptev rudohlavou. Bohužel, i těchto šest druhů není příliš rozšířeno mezi chovateli. Musím říci, že poté co jsem měl možnost je při svých chovatelských cestách v zahraničí vidět, zcela mne tyto ptáci uchvátili. Proto jsem se snažil získat nějaké informace o jejich chovu s tím, že si je v průběhu času jistě pořídím. Tomu jsem dostal dva druhy, které nevyžadují temperované zimoviště, již pobíhají v mých voliérách. Jedná se o límcové a rudohlavé. Třetí druh, který se mi velmi líbil - koroptev jávská - doufám časem přibude také, u ní je však temperované zimoviště podmínkou. V České republice se v současnosti chovají ještě další dva druhy, a to pruhokřídla a sumatranské. Já doufám, že potom, co se s těmito ptáky šíří chovatelská veřejnost bude moci blíže seznámit, tak počty těchto krásných a zajímavých koroptví budou v našich chovech stoupat.

Arborophily jsou monogamní ptáci dospívající většinou ve druhém roce života a u naprosté většiny druhů je zbarvení obou pohlaví totožné, dospělé slípky jsou jen

o něco menší a mají užší hlavu. *Arborophily* se v přírodě živí semeny, kořínky rostlin, larvami, hmyzem, drobnými měkkýši. Stavějí si kulovitá hnízda z kousků větviček a stébel velmi podobná hnízdům křepelkorunkatých. Z takto postaveného hnízda vykukuje slípce pouze hlava. Je velmi zajímavé sledovat je při stavění hnízda, které staví několikrát, vždy znovu v různých zákoutích voliéry.

Chov *arborophil* má oproti chovu obdobně velkých ptáků, jako jsou křepelové a orebice, jednu nespornou výhodu, která spočívá v možnosti bezproblémového chovu ve venkovních voliérách. Přirozeným prostředím, které *arborophily* obývají, jsou lesy. Z tohoto důvodu jim nevádí vlhčí prostředí, na které jsou ze svých domovin adaptované a které naopak nesvědčí orebicím ani severoamerickým druhům křepelů.

Co se týká krmiva, krmím kompletní krmnou směsí pro bažanty a přidávám asi dvakrát týdně moučné červy. Ptáci jsou to poměrně nenároční a lze je chovat i s některými druhy bažantů. Jelikož každý pták je osobitý, musí se to vždy vyzkoušet - co funguje v jedné voliéře u dvou druhů, ve druhé voliéře u stejných druhů s jinými ptáky fungovat nemusí. Já je chovám společně se saty-

ry temminckovými, bažanty diamantovými a pavími palawanskými. Holandský chovatel, od kterého mám koroptve límcové, je choval společně s různými druhy pavích bažantů. Co se velikosti voliér týká, tak s diamantovými bažanty a se satyry jsou ve voliérách o rozměrech (dxšxv) 5x2x2 m, s bažanty pavími pak 3,5x1x1,7 m. Voliéry jsou osázeny keři a stromy. Zeleň ve voliérách není.

Oba druhy, které chovám, což jsou koroptev límcová a rudohlavá, mohou být bez problémů chovány celoročně ve venkovních voliérách bez speciálního zatepleného zimoviště, stačí jen zastřešené závětrí, tak jako pro většinu neteplomilných druhů bažantů. Další výhodou je, že si poměrně v krátké době zvyknou na svého chovatele a zkroutnou tak, že je lze krmit skoro z ruky. Zhruba v dubnu přichází doba toku. V této době se kohoutek poměrně hlasitě zejména v ranních hodinách po svítání ozývá. Do zobáku bere nalezené krmivo a volá slípku. V té době si stavějí kulovité hnízdo z kousků větviček a stébel velmi podobné hnízdu křepelkorunkatých, ze kterého vykukuje slípce pouze hlava.

Nyní velmi stručně představím jednotlivé druhy.

Arborophila brunneopectus.

Arborophila gingica.

Arborophila torqueola.

Arborophila sumatrana.

Arborophila brunneopectus koroptev pruhokřídla

Tvoří tři poddruhy: *brunneopectus*, *henrici* a *albigula*. Délka 26 až 30 cm, váha kohouta je okolo 310 g, slípka váží okolo 260 g. V dubnu pak snáší 3 až 5 bílých vajec, inkubace je 23 dnů. Výskyt: Kambodža, Čína, Laos, Myanmar, Thajsko, Vietnam, kde obývá lesy v nadmořské výšce od 500 do 1 800 m n. m., kde si přehrabováním listů na zemi hledá potravu. Populace tohoto druhu sice ubývá, její počet se odhaduje na 10 000 jedinců, nicméně zatím našťestí pomalým tempem a díky poměrně velkému rozsahu výskytu jí nehrozí bezprostřední nebezpečí. V České republice tento druh chová pouze Zoo Plzeň.

mickým druhem jihovýchodní Číny, kde obývá v rozptýlených populacích lokality Zhejiang, Fujian, Jiangxi, Guangxi a Guangdong. Jeho typické lokality jsou listnaté, smíšené z listnatých a jehličnatých stromů, bambusové křoviny ve výškách od 500 do 1 700 m n. m., a to pouze hustě zalesněné oblasti, kde zůstává po celý den na zemi v hustém podrostu. Populace je odhadována na více než 15 000 jedinců a zatím není veden jako druh ohrožený vyhynutím. Koroptev límcová, též nazývaná fokienská, je nejhojněji chovaným druhem arborophil v zajetí. V České republice se dle mých informací chová asi 14 párů těchto ptáků.

žený druh. Vyskytuje se ve výškách od 1 800 do 3 000 m. Délka 28 až 30 cm, váha kohouta je 320 až 430 g, slípka váží 260 až 380 g. V dubnu pak snáší 3 až 5 bílých vajec, inkubace je 24 dnů. Tvoří hejňka o 5 až 10 kusech, která si v podrostu hledají potravu. Jako jeden z mála má tento druh výrazný pohlavní dimorfismus, kohoutci mají červenohnědou barvu na hlavě od zobáku po týl, černou barvu okolo oka až pod bradu, kde je bíle lemována, slípka má hlavu hnědě zbarvenou. Populace v přírodě zatím není ohrožena. U nás jsou díky dovozu v minulém roce chováni v počtu do deseti párů.

Arborophila gingica koroptev límcová

Délka 28 až 30 cm, váha kohouta je okolo 320 g, slípka váží okolo 250 g. Snáší 3 až 5 bílých vajec, inkubace je 23 dnů. Je ende-

Arborophila torqueola koroptev rudohlavá

Vytváří čtyři poddruhy: *torqueola*, *mil-lardi*, *batemani* a *griseata*. Má velký rozsah rozšíření, a to Bhútán, Čína, Indie, Laos, Myanmar, Nepál a Vietnam. Díky tomuto rozšíření se nejvíce jako bezprostředně ohro-

Arborophila sumatrana koroptev sumatránská

Vytváří dva poddruhy *sumatrana* a *rolli*. Délka 29 cm, váha kohouta je okolo 300 g, slípka váží okolo 260 g. Vyskytuje se na Sumatře a v Indonésii, kde obývá lesy ve výšce 500 až 2 000 m n. m. Snáší 3 až 6 vajec, inkubace je 23 dnů. V zajetí je chována vzác-

Arborophila javanica.

Arborophila orientalis.

Arborophila ardens.

Arborophila atrogularis.

Arborophila cambodiana.

Arborophila campbelli.

Arborophila crudigularis.

Arborophila davidi.

ně. V ČR je chován jediný pár u soukromého chovatele. Její populace zatím není bezprostředně ohrožena.

Arborophila javanica koroptev jávská

Vytváří tři poddruhy javanica, bartelsi a lawuana. Délka 28 cm, váha kohouta je asi 280 g, slípka váží okolo 250 g. Je endemitem, jak již název napovídá, ostrova Jáva, kde obývá horské lesy ve výškách 300 až 2 500 m n.m. Přestože se vyskytuje na poměrně malém území, je její výskyt v přírodě poměrně hojný a zatím její populace není ohrožena. V zajetí se však vyskytuje velmi vzácně. V naší zemi, pokud je mi známo, zatím není chována.

Arborophila orientalis koroptev běločelá

Je endemitem východní Jávy, kde se vyskytuje v nadmořské výšce od 500 do 2 000 m n.m. Žije na poměrně malé ploše

a patří mezi ohrožené druhy, její počty se odhadují na ne více než 5 000 kusů. Délka 28 cm, váha kohouta je asi 275 g, slípka váží okolo 245 g. V evropských chovech je zastoupena velmi vzácně a je chováno pouze několik desítek kusů. V ČR není chována.

Arborophila ardens koroptev hainanská

Je endemitem ostrova Hainan, kde obývá smíšené lesy ve výškách 600 až 1 300 m n.m. Délka 26 až 28 cm, váha kohouta je asi 300 g, slípka váží okolo 240 g. Její populace je značně ohrožená a odhaduje se asi na 3 000 jedinců.

Arborophila atrogularis koroptev bělolící

Obývá severovýchodní Indii, Bangladěš, Čínu, Myanmar. Žije v lesích ve výškách 600 až 1 200 m n.m. Délka 25 až 27 cm, váha kohouta je asi 310 g, slípka váží okolo 250 g. Populace je ohrožená.

Arborophila cambodiana koroptev rezavohlavá

Je endemitem Kambodže, kde obývá lesy ve výškách 400 až 1 000 m n.m. Délka 28 cm, váha kohouta je asi 320 g, slípka váží okolo 260 g. Je kriticky ohroženým druhem, její populace je odhadována na posledních asi 500 jedinců.

Arborophila campbelli koroptev malajská

Je endemitem Malajsie, kde obývá lesy ve výškách 750 až 1 600 m n.m. Délka 28 cm, váha kohouta je asi 280 g, slípka váží okolo 270 g. Její populace zatím není příliš ohrožená.

Arborophila crudigularis koroptev tchajwanská

Je endemitem ostrova Tchaj-wan, kde obývá listnaté lesy ve výškách od 600 do 2 500 m n.m. Délka 27 až 28 cm, váha kohouta je asi 310 g, slípka váží okolo 210 g. Její

Arborophila hyperythra.

Arborophila charltonii.

Arborophila chloropus.

Arborophila mandellii.

Arborophila merlini.

Arborophila rubrirostris.

Arborophila rufipectus.

Arborophila rufogularis.

populace zatím není příliš ohrožená. Počty se odhadují asi na 10 000 jedinců.

Arborophila davidi korořtev Davidova

Jejím domovem jsou lesy jižního Vietnamu a východní Kambodže. Délka 27 cm, váha kohouta je asi 240 g, slípka váží okolo 210 g. Další kriticky ohrožený druh, jehož populace je odhadována na maximálně 500 kusů.

Arborophila hyperythra korořtev bornejská

Vytváří dva poddruhy: *hyperythra* a *erythrophrys*. Je endemitem ostrova Borneo. Délka 27 cm, váha kohouta je asi 240 g, slípka váží okolo 210 g. Její populace zatím není přímo ohrožena.

Arborophila charltoni korořtev malajská

Vytváří čtyři poddruhy: *charltoni*, *atjenensis*, *graydoni* a *tokinensis*. Obývá nížinné lesy Thajska, Myanmaru, Malajsie a Vietnamu. Délka 27 cm, váha kohouta je asi 300 g, slípka váží okolo 250 g. Její málo početná populace ji řadí mezi ohrožené druhy.

Arborophila chloropus korořtev zelenonohá

Vytváří čtyři poddruhy: *chloropus*, *peninsularis*, *olivacea* a *cognacqi*. Obývá Kambodžu, Čínu, Laos, Myanmar, Thajsko, Vietnam, v nadmořských výškách do 500 m n. m. Délka 30 až 32 cm, váha kohouta je asi 290 g, slípka váží okolo 250 g. Populace zatím není příliš ohrožena.

Arborophila mandellii korořtev kařtanovoprsá

Obývá Bhútán, Indii a Čínu, žije v lesích ve výškách 500 až 200 m n. m. Délka 30 až 32 cm, váha kohouta je asi 280 g, slípka váží okolo 260 g. Malá populace, druh je ohrožen vyhynutím.

Arborophila merlini korořtev žlutonohá

Endemický druh žijící ve Vietnamu, obývá nížinné lesy. Délka 29 cm, váha kohouta je asi 250 g, slípka váží okolo 200 g. Malá populace, druh ohrožen vyhynutím.

Arborophila rubrirostris korořtev červenozobá

Endemický druh obývající Sumatru.

Rozšířen v lesích od 900 do 2 000 m n. m. Délka je 29 cm, váha kohouta asi 250 g, slípka váží okolo 210 g. Populace zatím není bezprostředně ohrožena.

Arborophila rufipectus korořtev hnědoprsá

Endemický druh žijící v Číně obývá lesy 1 100 až 2 100 m n. m. Délka je 29 až 31 cm, váha kohouta asi 450 g, slípka váží okolo 360 g. Populace velmi malá, čítá posledních asi 500 kusů, druh je kriticky ohrožený vyhynutím.

Arborophila rufogularis korořtev oranžovohrdlá

Vytváří šest poddruhů: *rufogularis*, *intermedia*, *tickelli*, *euroa*, *guttata*, *anamensis*. Má velký rozsah rozšíření - Himálaj, Indie, Myanmar, Čína, Laos a Vietnam, kde obývá lesy od 600 do 3 500 m n. m. Délka 26 až 29 cm, váha kohouta je asi 380 g, slípka váží okolo 260 g. Populace, především díky velké ploše rozšíření, není přímo ohrožena.

text a foto: Míla Stehlík,
infotragopan@email.cz,
tel: 723 442 917